

tư duy sinh thái và tương lai học

VÕ VĂN MINH

NHÀ XUẤT BẢN THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG

*“Trái đất, Mẹ của tất cả chúng ta sắp chết
nếu chúng ta không biết săn sóc Người”*

Trích thư của người Kogi

VÕ VĂN MINH

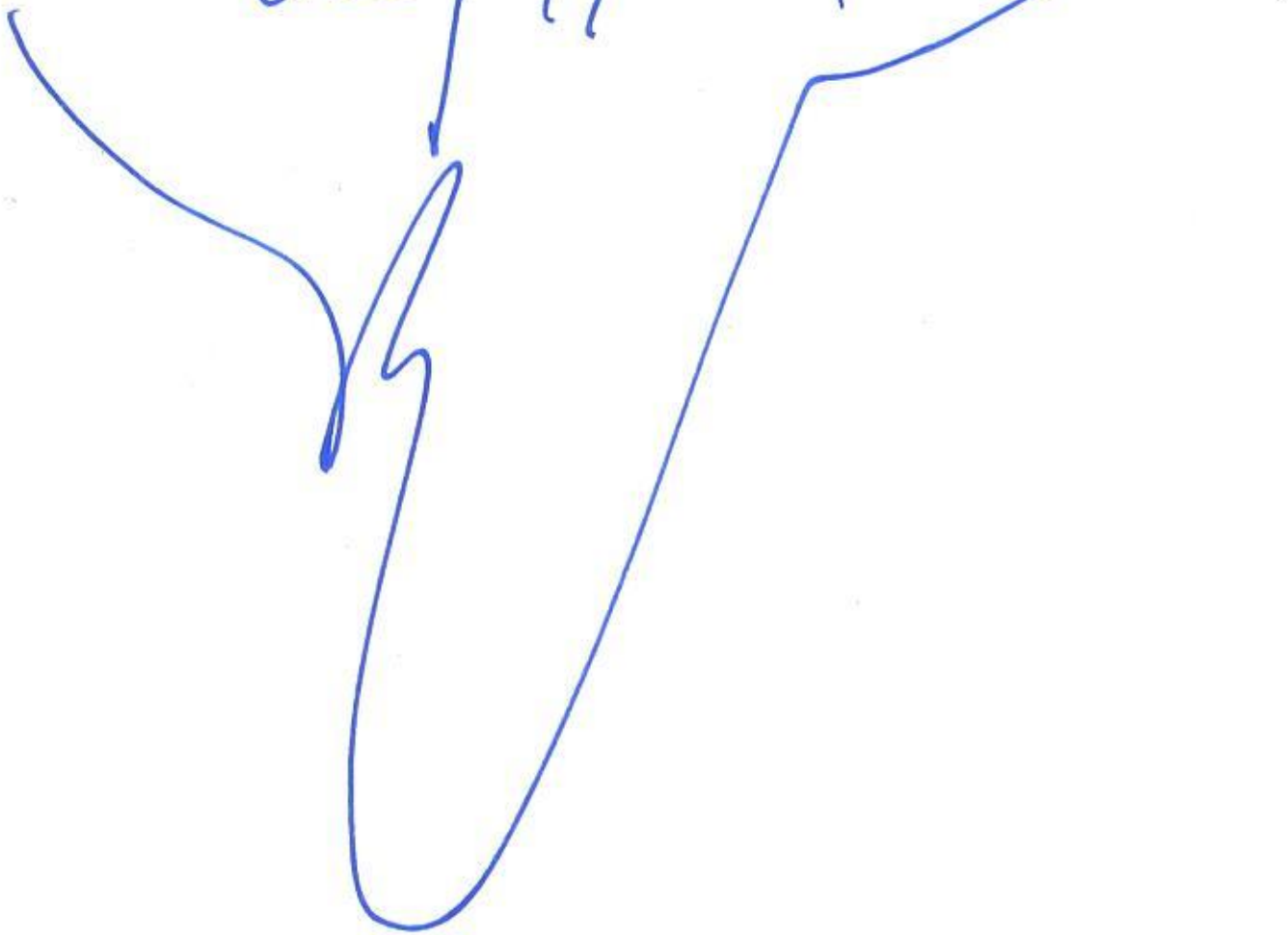
tư duy sinh thái
và tương lai học

NHÀ XUẤT BẢN THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG

Bán tặng

Trung tâm HL và E Learning

Ngày 4/2021

dành tặng những người yêu quý

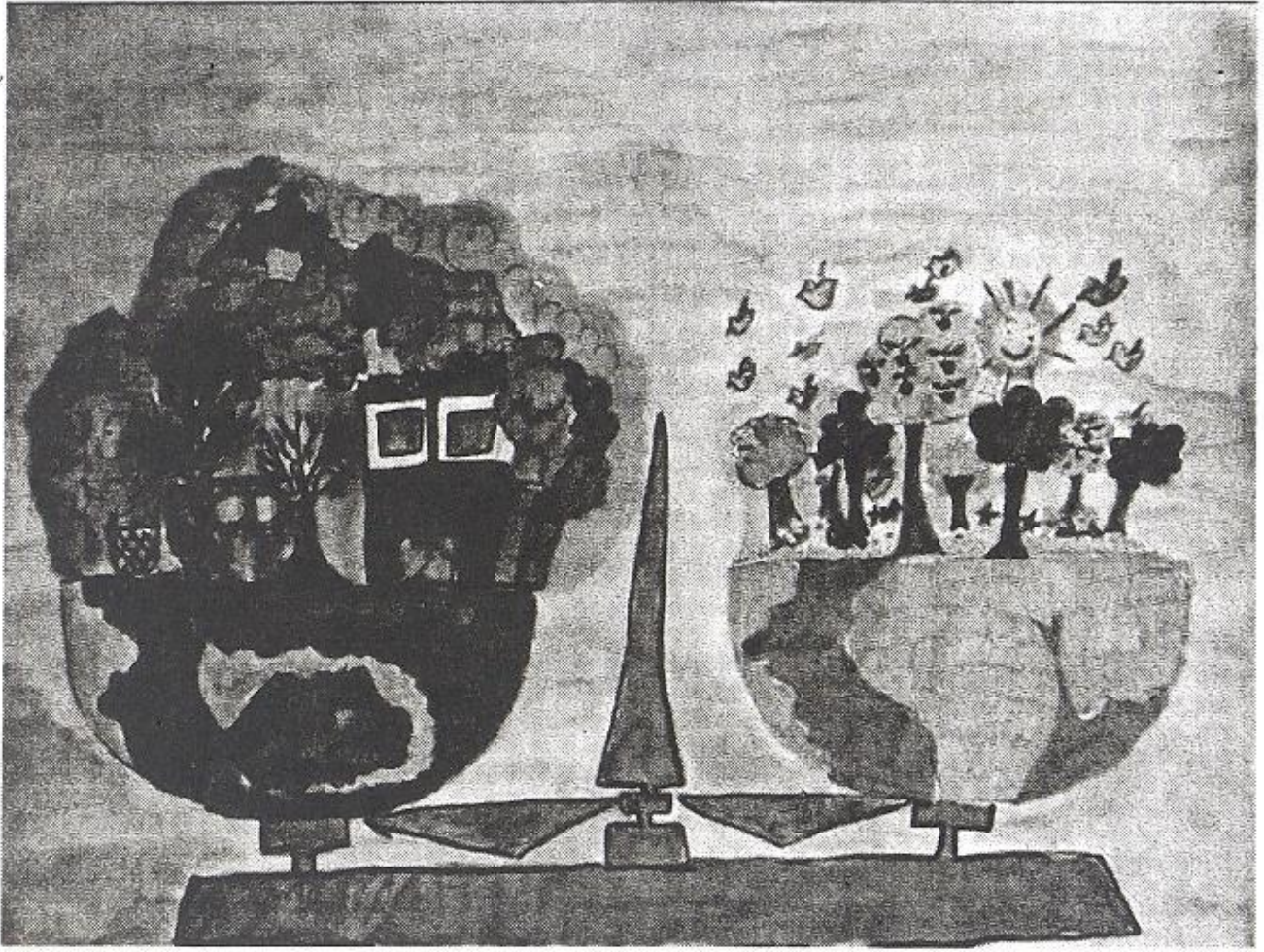
Mẹ trái đất!

*“Yêu sinh mạng và sinh vật, yêu mọi sự sống,
ấy chính là nguyên tắc đầu tiên
trong giáo dục”⁽¹⁾*

Thakur S Powdyel

⁽¹⁾ Trường Xanh

Mục lục

- 11** tư duy sinh thái
của “Người anh cả”
- 25** tư duy sinh thái
trên những đoạn đường...
- 34** sinh thái: không chỉ là
màu xanh
- 39** từ sinh thái học
đến phát triển bền vững
- 47** đa dạng sinh học
cho phát triển bền vững
- 54** từ sinh thái học
đến kinh tế tuần hoàn
- 59** du lịch sinh thái: không chỉ
là du lịch thiên nhiên
- 68** đô thị sinh thái: không chỉ
có cây xanh

- 74** công nghiệp sinh thái:
không mâu thuẫn
- 80** nông nghiệp sinh thái:
không phải chuyển viễn vông
- 89** an ninh sinh thái
và tương lai nhân loại
- 99** sinh thái học: "hậu duệ"
của thuật phong thủy?
- 106** tư duy sinh thái đã "lây nhiễm"
trong nhiều lĩnh vực
- 111** từ tư duy sinh thái
đến tương lai học...

Xuân Canh Tý năm 2020 thật là lạ. Thế giới không chào đón sự hồi sinh mà hứng chịu một trận đại dịch lịch sử - COVID-19. Hơn 20 năm đi dạy, lần đầu tôi không được gặp sinh viên lâu đến như vậy. Trò nghỉ nhưng thầy phải làm việc nhiều hơn. Rồi "cách li xã hội". Khôi lượng công việc giảm đi chút ít. Hàng ngày, Bộ Y tế, Bộ Thông tin và Truyền thông nhấn tin thông báo. Rồi Thủ tướng nhấn tin động viên, nhấn nhủ. Đúng là chưa bao giờ cả nước phải cảnh giác cao độ với dịch bệnh như vậy. Trong khi đó, trang đầu các tờ báo đều liên tục cập nhật thông tin về dịch bệnh. Các diễn đàn trong và ngoài nước tranh luận rôm rả.

Có điều lạ, bất kể việc gì để giải quyết một cách rõ ràng, triệt để đều phải đi tìm nguyên nhân gốc rễ hay bản chất vấn đề. Riêng với dịch COVID-19, loài người dường như không hành động như vậy. Có nước chủ quan quá

mức để rồi nhận lấy hậu quả khủng khiếp. Có địa phương cảnh giác thái quá cũng gây ra nhiều phiền toái cho dân. Về nguyên nhân, một vài tờ lá cải diễn giải cái thuyết âm mưu đến mức quá dã tâm, thâm hiểm của con người; trong khi đó, một số tạp chí khoa học và báo chính thống công bố nguồn gốc dịch bệnh từ động vật hoang dã...

Động vật hoang dã xưa nay vẫn được xem là nguồn gốc phát tán dịch bệnh cho loài người. Song suy cho cùng cũng do con người mà ra cả. Mấu chốt vẫn là do mất cân bằng sinh thái. Tuy nhiên, mất cân bằng chỗ nào đó cũng rất khó có thể truy tìm được ngay. Hoặc nếu có xác định được cũng khó có thể điều chỉnh, phục hồi một sớm một chiều. Do đó, người ta ít bàn đến cái nguyên nhân của COVID-19 cũng có lí của họ. Giờ đây, tất cả các quốc gia tập trung phát hiện, xử lí và cách li. Những người bị quan còn đưa ra viễn cảnh

rất tồi tệ. Có người cho rằng loài người đã bị quả báo và sắp diệt vong.

Vẽ căn nguyên của các đại dịch từ trước đến nay thì cũng khá rõ. Do vậy giải pháp phòng ngừa dịch bệnh lâu dài, vẫn phải là tôn trọng tự nhiên. Tôn trọng tự nhiên xuất phát từ tư duy chứ không phải chỉ là những khẩu hiệu tuyên truyền. Tất cả các quốc gia cần phải có bài học vỡ lòng rằng "là con người thì phải biết quý trọng Mẹ trái đất". Tư duy đó mà thiết lập trật tự thế giới bằng các nguyên lý căn bản của Sinh thái học: "Tôn trọng tự nhiên - Tôn trọng loài người". Đừng cố hành động theo bản năng để tranh giành, cướp giết, bất chấp mọi thứ như một loài hoang dã. Mục đích của những ngày "cách li xã hội" là cắt đứt các mối quan hệ tạm thời để virus corona không còn cơ hội lây lan. Hi vọng sau một thời gian sẽ dứt dịch. Song, điều quan trọng là nếu hệ sinh thái toàn cầu vẫn mất cân bằng

ngghiêm trọng thì sớm hay muộn vẫn còn đó nhiều trận đại dịch khác ở tương lai.

Để tương lai được an toàn với loài người và Trái đất được vẹn toàn, thì những “người anh em” trên quả đất này cần phải đoàn kết, thương yêu, cùng nhau bảo vệ hệ sinh thái tự nhiên từ tư duy của mỗi người như chính ứng xử với người mẹ yêu quý của mình.

Hi vọng tư duy sinh thái sẽ là “chủng virus” hữu ích “lây nhiễm” nhanh chóng trong cộng đồng để thiết lập cân bằng sinh thái trên toàn cầu. Để thế giới an bình và mọi nhà hạnh phúc!

Xuân Canh Tý, 2020,
tuduysinhthai@gmail.com